

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

**Οδηγός για τον σχεδιασμό και την
υποβολή Στρατηγικής Βιώσιμης
Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ)
στο Πρόγραμμα «Αττική» 2021-2027**

Περιεχόμενα

1. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	3
1.1 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	3
1.2 ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	7
2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΣΒΑΑ	11
2.1 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ	11
2.2 ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	12
2.2.1 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ.....	12
2.2.2 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	14
2.2.3 ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ	15
2.2.4 ΧΡΗΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ.....	17
2.2.5 ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	19
2.2.6 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	20

1. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1.1 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στον ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο, η Ευρώπη βρίσκεται αντιμέτωπη με επείγουσες προκλήσεις - την υποβάθμιση του περιβάλλοντος και την κλιματική αλλαγή, τη ψηφιακή επανάσταση, τη δημογραφική μετάβαση, τη μετανάστευση και τις κοινωνικές ανισότητες - και οι πόλεις βρίσκονται συχνά στην πρώτη γραμμή και καλούνται να δώσουν λύσεις. Η σημασία των πόλεων για τη μετάβαση προς έναν βιώσιμο τρόπο ζωής αναγνωρίζεται στο Αστικό Θεματολόγιο (Urban Agenda) της ΕΕ και σε παγκόσμιας εμβέλειας πρωτοβουλίες, όπως οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (Sustainable Development Goals), το Νέο Αστικό Θεματολόγιο (New Urban Agenda) του ΟΗΕ και τις Αρχές του ΟΟΣΑ για την Αστική Πολιτική (OECD Principles on Urban Policy).

Οι προκλήσεις μεγάλης πολυπλοκότητας δεν είναι δυνατόν να επιλυθούν χωρίς ισχυρές και ευρείες συνεργατικές σχέσεις σε τοπικό επίπεδο μεταξύ των πολιτών, της κοινωνίας των πολιτών, της βιομηχανίας και των αρμόδιων επιπέδων διακυβέρνησης. Οι πόλεις διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στη γεφύρωση του χάσματος που ενίοτε υπάρχει ανάμεσα στους πολίτες και τους θεσμικούς φορείς. Η Πολιτική Συνοχής βρίσκεται στο επίκεντρο της διαδικασίας αυτής, από άποψη τόσο χρηματοδότησης, όσο και προαγωγής στρατηγικής, ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς προσέγγισης για την αντιμετώπιση των προαναφερθεισών προκλήσεων.

Η αστική διάσταση της πολιτικής της ΕΕ ξεκινά από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 με την εδραίωση μιας «προοπτικής της ΕΕ» στο αστικό ζήτημα («αστικό κεκτημένο»), ενώ ορόσημο αποτελεί η υιοθέτηση της Χάρτας της Λειψίας για τις βιώσιμες πόλεις (2007), με τη διατύπωση των δύο βασικών αρχών για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη: εφαρμογή ολιστικής, ολοκληρωμένης αναπτυξιακής πολιτικής και η έμφαση στις υποβαθμισμένες συνοικίες). Η Χάρτα της Λειψίας αναδεικνύει την σημασία της ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης μέσα από μια διεργασία κατά την οποία συντονίζονται οι χωρικές, τομεακές και χρονικές πτυχές των βασικών πεδίων αστικής πολιτικής με την συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων, του ευρύτερου κοινού και των οικονομικών παραγόντων.

Σύμφωνα με την ανανέωση του Χάρτη της Λειψίας (2020), οι αρχές της χρηστής αστικής διακυβέρνησης και του ποιοτικού σχεδιασμού διασφαλίζουν τη διαμόρφωση περιοχών που είναι ελκυστικές, χωρίς αποκλεισμούς, ανθεκτικές και προσαρμόσιμες και συμβάλλουν στο να καταστούν αυτές οι περιοχές πιο ευχάριστες και πιο ελκυστικές, ώστε οι άνθρωποι να θέλουν να εργάζονται και να ζουν σε αυτές και να τις απολαμβάνουν. Στον ανανεωμένο Χάρτη της Λειψίας, οι λειτουργικές αστικές ή μητροπολιτικές περιοχές χαρακτηρίζονται ως χώροι που συμβάλλουν στην εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης της εδαφικής επικράτειας και στην επίτευξη μιας ισορροπημένης εδαφικής ανάπτυξης σύμφωνα με τις στρατηγικές της ΕΕ. Ειδικότερα, η νέα Χάρτα της Λειψίας θέτει ως προτεραιότητα τις διαστάσεις της δικαίης, πράσινης, ψηφιακής και πράσινης πόλης στην ολοκληρωμένη και βιώσιμη ανάπτυξη.

Σε σχέση με το Αστικό Θεματολόγιο (Urban Agenda, 2016) της ΕΕ, κύριος στόχος του είναι να εντοπίσει και να αντιμετωπίσει τις αστικές προκλήσεις φέρνοντας σε επαφή κράτη - μέλη, πόλεις, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, σε ένα πλαίσιο διαλόγου και εξεύρεσης λύσεων για πρωτοβουλίες πολιτικής που επηρεάζουν τις αστικές περιοχές. Προτεραιότητες του Θεματολογίου είναι:

- ▽ Θέσεις εργασίας και δεξιότητες στην τοπική οικονομία
- ▽ Φτώχεια στις αστικές περιοχές
- ▽ Στέγαση
- ▽ Ένταξη των μεταναστών και των προσφύγων
- ▽ Βιώσιμη χρήση της γης και λύσεις που βασίζονται στη φύση

- ▽ Κυκλική οικονομία
- ▽ Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- ▽ Ενεργειακή μετάβαση
- ▽ Αστική κινητικότητα
- ▽ Ποιότητα του αέρα
- ▽ Ψηφιακή μετάβαση
- ▽ Καινοτόμος και υπεύθυνη σύναψη δημοσίων συμβάσεων

Η Νέα Αστική Ατζέντα του ΟΗΕ (2017) προτείνει μια προσέγγιση, καθορίζοντας πρότυπα και αρχές για το σχεδιασμό, την κατασκευή, την ανάπτυξη, τη διαχείριση και τη βελτίωση των αστικών περιοχών. Οι βασικές αρχές και δεσμεύσεις της Ατζέντας είναι:

- ▽ Η εξάλειψη της φτώχειας σε όλες τις μορφές και διαστάσεις της.
- ▽ Η εξασφάλιση βιώσιμων και χωρίς αποκλεισμούς αστικών οικονομιών.
- ▽ Η εξασφάλιση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας

Η Νέα Αστική Ατζέντα του ΟΗΕ ενσωματώνει μια νέα αναγνώριση της συσχέτισης μεταξύ της ορθής αστικοποίησης και της ανάπτυξης. Υπογραμμίζει τους δεσμούς μεταξύ ορθής αστικοποίησης και δημιουργίας θέσεων εργασίας, βιοπορισμού, ευκαιρίες και βελτιωμένη ποιότητα ζωής, που θα πρέπει να περιλαμβάνονται σε κάθε πολιτική αστικής αναζωογόνησης και βιώσιμη αστική στρατηγική. Αυτό υπογραμμίζει περαιτέρω τη σύνδεση μεταξύ της Νέας Αστικής Ατζέντας και της Ατζέντας 2030 των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ, ειδικά με τον Στόχο 11 για βιώσιμες πόλεις και κοινότητες.

Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ (OECD Principles on Urban Policy, 2019), η αστική πολιτική ορίζεται ως ένα σύνολο πολιτικών αποφάσεων για το σχεδιασμό, τη χρηματοδότηση, την ανάπτυξη, τη διαχείριση και τη διατήρηση πόλεων όλων των μεγεθών, μέσω μιας διαδικασίας συνεργασίας με κοινή ευθύνη σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης και με βάση τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων, τους συναφείς αστικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών και του ιδιωτικού τομέα. Οι βασικές αρχές της Αστικής Πολιτικής του ΟΟΣΑ είναι:

- ▽ Η μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων των πόλεων κάθε μεγέθους, για την προώθηση της εθνικής και παγκόσμιας ευημερίας.
- ▽ Η υιοθέτηση πολιτικών στους τόπους που οι άνθρωποι ζουν και εργάζονται.
- ▽ Η υποστήριξη της αλληλεξάρτησης και της συνεργασίας μεταξύ των αστικών και αγροτικών περιοχών
- ▽ Η θέσπιση ενός καθαρού οράματος για την εθνική αστική πολιτική, συμβατό με το μέλλον
- ▽ Αξιοποίηση των δυνατοτήτων των πόλεων όλων των μεγεθών για την προώθηση της περιβαλλοντικής ποιότητας και τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα.
- ▽ Η προώθηση πόλεων χωρίς αποκλεισμούς που παρέχουν ευκαιρίες για όλα τα άτομα.
- ▽ Η προώθηση μιας εθνικής και πολυεπίπεδης προσέγγισης αστικής πολιτικής που θέτει κίνητρα για την ευθυγράμμιση και την ενοποίηση των τομεακών πολιτικών για την από κοινού προώθηση της ανάπτυξης και της ευημερίας στις πόλεις.
- ▽ Η αξιοποίηση επαρκούς χρηματοδότησης για την αποτελεσματική εφαρμογή των αρμοδιοτήτων για την αστική πολιτική σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης.
- ▽ Η προώθηση της συμμετοχής των ενδιαφερομένων στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της αστικής πολιτικής.

- ▽ Η ενίσχυση της ικανότητας των φορέων στις πόλεις να καινοτομούν και να εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους αποτελεσματικά.
- ▽ Η προώθηση της παρακολούθησης, της αξιολόγησης και της λογοδοσίας της αστικής διακυβέρνησης και των αποτελεσμάτων πολιτικής.

Με βάση το Εγχειρίδιο Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (Κοινό Κέντρο Ερευνών JRC – Ε.Ε., 2020), οι κύριες συνιστώσες της προσέγγισης της ΕΕ για βιώσιμη και ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη διαμορφώνονται ως εξής:

- ▽ Προσέγγιση η οποία προάγει στρατηγικό όραμα για την ανάπτυξη αστικών περιοχών.
- ▽ Προσέγγιση η οποία στοχεύει πόλεις όλων των μεγεθών και προάγει την ολοκλήρωση σε διάφορες κλίμακες, από τη γειτονιά έως τις ευρύτερες εδαφικές περιοχές.
- ▽ Πολυσυλλεκτική προσέγγιση πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, η οποία συντονίζει διάφορους παράγοντες ανάλογα με τους ρόλους, τις δεξιότητες και τις κλίμακες παρέμβασής τους, διασφαλίζοντας την ενεργό συμμετοχή των πολιτών.
- ▽ Προσέγγιση η οποία διασφαλίζει την ολοκλήρωση μεταξύ τομέων και παροτρύνει τις πόλεις να εργαστούν σε διάφορους τομείς πολιτικής.
- ▽ Προσέγγιση βασισμένη στην ολοκληρωμένη χρήση πολλαπλών πηγών χρηματοδότησης.
- ▽ Προσέγγιση η οποία προάγει τον προσανατολισμό στα αποτελέσματα και θεσπίζει πλαίσια παρακολούθησης και αξιολόγησης.

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (Ε.Ε., 2019) αποτελεί ουσιαστικά αναπόσπαστο τμήμα της στρατηγικής για την υλοποίηση του Θεματολογίου των Ηνωμένων Εθνών για το 2030 και των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης. Πρόκειται για μια νέα αναπτυξιακή στρατηγική που αποσκοπεί στον μετασχηματισμό της ΕΕ σε μια δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία που διαθέτει μια οικονομία σύγχρονη, ανταγωνιστική και αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων, στην οποία ως το 2050 έχουν μηδενιστεί οι καθαρές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου και όπου η οικονομική ανάπτυξη έχει αποσυνδεθεί από τη χρήση των πόρων. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία προσφέρει την ευκαιρία για την προώθηση συνεργειών μεταξύ της Εδαφικής Ατζέντας 2030 και των θεμελιωδών στρατηγικών και πολιτικών της ΕΕ. Συνάδει με την ιδέα της εδαφικής συνοχής και την τοποκεντρική προσέγγιση, αξιοποιώντας το ποικίλο δυναμικό όλων των περιοχών και βελτιώνοντας τη συνολική εδαφική ισορροπία στην Ευρώπη.

Η Εδαφική Ατζέντα 2030 (2021) δίνει έμφαση και παρέχει προσανατολισμό στην σημασία του στρατηγικού χωροταξικού σχεδιασμού, και καλεί για την ενίσχυση της εδαφικής διάστασης των τομεακών πολιτικών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης. Σκοπός της είναι να προωθήσει ένα βιώσιμο μέλλον χωρίς αποκλεισμούς για όλες τις περιοχές και να συμβάλει στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης στην Ευρώπη. Αναδεικνύει την σημασία στο να περιοριστούν οι ανισότητες που παρεμποδίζουν την Ευρώπη, τις χώρες, τους δήμους και τις περιφέρειες να κτίσουν στις επιτυχίες τους. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο αν δοθεί περισσότερη προσοχή στην πολυμορφία των περιοχών της Ευρώπης, καθώς και στο αναπτυξιακό τους δυναμικό και στις αναπτυξιακές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν. Η Εδαφική Ατζέντα και ο νέος Χάρτης της Λειψίας έχουν ως κοινές αρχές την τοποκεντρική προσέγγιση, τον συντονισμό πολιτικής και τα αποτελεσματικά πολυεπίπεδα πλαίσια πολιτικής.

Το Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας - Αττικής (ΡΣΑ, 2014) είναι το σύνολο των στόχων, των κατευθύνσεων πολιτικής, των προτεραιοτήτων, των μέτρων και των προγραμμάτων που προβλέπονται από το νόμο αυτό ως αναγκαίων για τη χωροταξική, πολεοδομική και οικιστική οργάνωση της Αττικής και την προστασία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης. Επέχει ταυτόχρονα και θέση Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου Αττικής. Οι στρατηγικοί στόχοι του ΡΣΑ εντάσσονται στο

πλαίσιο της εθνικής και ευρωπαϊκής αναπτυξιακής και χωρικής πολιτικής. Σε αυτό το πλαίσιο, οι στρατηγικοί στόχοι του ΡΣΑ προσδιορίζονται σε τρεις ενότητες συμπληρωματικών στρατηγικών στόχων:

α) Ισορροπη οικονομική ανάπτυξη και ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της Αθήνας-Αττικής, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, αύξηση της παραγωγής και της απασχόλησης σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων.

β) Βιώσιμη χωρική ανάπτυξη, εξοικονόμηση πόρων, αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

γ) Βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, εξισορρόπηση στην κατανομή των πόρων και των ωφελειών από την ανάπτυξη.

Οι πολιτικές βιώσιμης αστικής ανάπτυξης (ΒΑΑ) την προγραμματική περίοδο 2007-2013 ενσωματώθηκαν πλήρως στους μηχανισμούς χρηματοδότησης της ΕΕ και εντάχθηκαν στη «γενική» πολιτική συνοχής, ενώ σημαντικό ορόσημο υπήρξε η δρομολόγηση του, βασισμένου στη Χάρτα της Λειψίας, Αστικού Θεματολογίου για την ΕΕ (2016) που υπογράμμισε τη σημασία της ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αστική ανάπτυξη, η οποία:

- βαίνει πέραν της τομεακής πολιτικής,
- υποστηρίζεται από συνεργασία μεταξύ επιπέδων και μεταξύ ενδιαφερομένων,
- βαίνει πέραν των διοικητικών ορίων,
- στοχεύει σε πόλεις όλων των μεγεθών.

Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, η Πολιτική Συνοχής κατέστησε υποχρεωτική την ΒΑΑ (τουλάχιστον 5% των κονδυλίων του ΕΤΠΑ, προορίζονταν για ΒΑΑ σε κάθε κράτος μέλος) και επιβεβαίωσε τη στρατηγική διάσταση της ολοκληρωμένης προσέγγισης. Επιπλέον, θεσπίστηκαν νέα εδαφικά εργαλεία για την υλοποίηση στρατηγικών σε αστικές περιοχές, και συγκεκριμένα η Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (ΟΧΕ) και η Τοπική Ανάπτυξη με την Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ).

Για την περίοδο 2021-2027, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει την ενίσχυση της αστικής και εδαφικής διάστασης θεσπίζοντας έναν νέο Στόχο Πολιτικής (ΣΠ) 5 για «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της». Ο στόχος αυτός προωθεί την τοποκεντρική προσέγγιση και τη συμμετοχή των τοπικών αρχών και της κοινωνίας των πολιτών στην εύρεση λύσεων για τις τοπικές προκλήσεις.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της ΟΧΕ-ΒΑΑ διατηρούνται στην προγραμματική περίοδο 2021-2027, ενώ αυξάνεται το ελάχιστο ποσοστό των κονδυλίων του ΕΤΠΑ που προορίζονται για ΟΧΕ-ΒΑΑ στο 8%.

Η Πολιτική Συνοχής συμβάλλει αποφασιστικά στη σύγκλιση των Περιφερειών, όχι μόνο μέσω των απαραίτητων πόρων, αλλά και με τη δημιουργία κινήτρων για μια περισσότερο αποτελεσματική διακυβέρνηση, βασισμένη στην εταιρική σχέση, στην πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και στην ολοκληρωμένη τοπική χωρική προσέγγιση (place based approach).

Τα χωρικά εργαλεία στο πλαίσιο του ΣΠ.5 φιλοδοξούν να ενισχύσουν την περαιτέρω σύγκλιση των περιοχών της ΕΕ και των πολιτών της μέσω:

1. Της προώθησης κινήτρων για ολοκληρωμένες χωρικές και αναπτυξιακές στρατηγικές πέρα από τα κλασσικά τομεακά και περιφερειακά προγράμματα (σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο).
2. Της προώθησης μεγαλύτερης θεματικής ευελιξίας για την επίτευξη των αποτελεσμάτων, αφού δίνεται η δυνατότητα να συγκεντρωθούν όλα τα πεδία παρέμβασης των ΣΠ1 έως ΣΠ5 στις ολοκληρωμένες χωρικές και αναπτυξιακές στρατηγικές.
3. Της λειτουργίας ενός μοντέλου διακυβέρνησης βασισμένου σε πιο συνεργατικά σχήματα εργασίας καθώς και λήψης αποφάσεων.

Με βάση τα ανωτέρω και σύμφωνα με την **στρατηγική του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027**, η μητροπολιτική περιοχή της Αττικής αποτελεί μια χωρική ενότητα όπου συγκεντρώνεται μεγάλο μέρος πληθυσμού, οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, οι οποίες συνοδεύονται από εκτεταμένες αντίστοιχες ανάγκες, που συνδυάζονται με τη χωρική διάσταση, αλλά και από πλήθος ευκαιριών για προώθηση πολιτικών με έμφαση στην καινοτομία και τις συνέργειες. Στην περίοδο 2021-2027 πυρήνας του χωρικού σχεδιασμού για την Αττική αποτελεί εκ νέου η ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής της αστικής μητροπολιτικής περιοχής της Περιφέρειας, **συνεπώς ιδιαίτερη μέριμνα δίνεται στη συνέχιση των τεσσάρων (4) ΟΧΕ-ΒΑΑ** που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΠΕΠ Αττικής 2014-2020, οι οποίες είναι:

- «Αθήνα 2020: Βιώσιμη Ανάπτυξη για τον Τουρισμό, τον Πολιτισμό, την Καινοτομία», από την Αστική Αρχή του Δήμου Αθηναίων και της ΕΑΤΑ Α.Ε., με επικεφαλής το Δήμο Αθηναίων
- «Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΟΧΕ/ΒΑΑ) Πειραιά», από την Αστική Αρχή Δήμος Πειραιά-ΚΟ.Δ.Ε.Π-Ο.Π.Α.Ν, με επικεφαλής το Δήμο Πειραιά
- «Διαδημοτική Εταιρική Σχέση για την Ανάπτυξη της Δυτικής Αθήνας με αξιοποίηση της ΟΧΕ/ΒΑΑ», από την Αστική Αρχή του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ)
- «Η Μουσική και η Ιστορία των Δρόμων», από την Αστική Αρχή του Συνδέσμου Δήμων Νότιας Αττικής, με επικεφαλής το Δήμο Καλλιθέας

1.2 ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Τα Χωρικά Εργαλεία στην προγραμματική περίοδο 2021-2027 συγχρηματοδοτούνται κυρίως από τον Στόχο Πολιτικής (ΣΠ) 5: «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και των τοπικών πρωτοβουλιών» των ΠΕΠ και των Ειδικών Στόχων:

- ◇ 5.i την ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές·
- ◇ 5.ii την ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών.

Η συγχρηματοδότηση των χωρικών εργαλείων δύναται να περιλαμβάνεται και σε άλλους Στόχους Πολιτικής και Ειδικούς Στόχους του Προγράμματος, από άλλα Προγράμματα, καθώς και άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη μέσω των χωρικών Εργαλείων ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ στηρίζεται στις κάτωθι κανονιστικές προβλέψεις για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027:

- ◇ Άρθρα 28 - 34 του Καν 1060/21 Κανονισμού Κοινών Διατάξεων
- ◇ Άρθρα 3, 9, 10 και 11 Κανονισμού 1058/22 για το ΕΤΠΑ/ΤΑ
- ◇ Προοίμιο (23) Κανονισμού 1059/22 για το ΕΚΤ+
- ◇ Άρθρο 4.2 Κανονισμού 1059/22 για το ΕΚΤ+
- ◇ ΕΣΠΑ 2021-2027

Σύμφωνα με το Άρθρο 28 του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων 2021/1060 και το Ν. 4914/22, η ολοκληρωμένη χωρική επένδυση θα πραγματοποιηθεί μέσω ολοκληρωμένων τοπικών χωρικών στρατηγικών αξιοποιώντας τα παρακάτω εργαλεία:

- ◇ Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA)
- ◇ Τοπική Ανάπτυξη μέσω Πρωτοβουλιών των Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ)
- ◇ Άλλο Εθνικό Εργαλείο

Οι ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA και ΤΑΠΤΟΚ είναι τα εργαλεία που δύναται να χρησιμοποιηθούν, όπως περιγράφονται στο ΕΣΠΑ 2021-2027.

Για όλα τα χωρικά εργαλεία οι βασικές προϋποθέσεις είναι:

- ◇ Η διαμόρφωση ολοκληρωμένης χωρικής στρατηγικής στο κατάλληλο υπο-περιφερειακό επίπεδο με ευθύνη των αρμόδιων χωρικών αρχών
- ◇ Η εταιρική σχέση κατά το σχεδιασμό, υλοποίηση και παρακολούθηση της στρατηγικής
- ◇ Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τη συνεργασία και διαβούλευση κατά τον σχεδιασμό, την παρακολούθηση και αξιολόγηση της στρατηγικής και ειδικότερα της συνεργασίας των Περιφερειακών αρχών με τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης Α βαθμού.

Σύμφωνα με τα άρθρα 25 και 26 του Νόμου 4914/2022: 'Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων':

Οι ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις, ΟΧΕ και ΟΧΕ-BAA-Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, ως εργαλείο ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης, μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τα Ταμεία ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+, Ταμείο Συνοχής, ΤΔΜ, καθώς και το ΕΤΘΑΥ, μέσω συνδυασμένων επενδύσεων, από περισσότερα του ενός Προγράμματα ή από περισσότερους του ενός τομείς προτεραιότητας του ίδιου Προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζονται η συνοχή και ο συντονισμός μεταξύ των σχετικών Ταμείων.

Οι χωρικές αρχές ή φορείς των συγκεκριμένων περιοχών είναι οι αρμόδιοι φορείς για τον σχεδιασμό και την κατάρτιση των ΟΧΕ. Ανάλογα με το επίπεδο παρέμβασης, τέτοιες αρχές δύναται να είναι δημοτικές αρχές, εταιρικά σχήματα με επικεφαλής δημοτική αρχή και Περιφέρειες, δίκτυα Δήμων σε σχήματα συμπράξεων που δημιουργούν οι ίδιοι οι δήμοι, όταν η εφαρμογή της ΟΧΕ αφορά σε περιοχή γειτονικών Δήμων, όπου ως επικεφαλής τίθεται ένας από τους Δήμους. Ο προσδιορισμός των επιλέξιμων περιοχών γίνεται κατόπιν διαδικασίας ανοιχτής πρόσκλησης ή κατάλληλης τεκμηρίωσης για την ανάδειξη των περιοχών, την οποία αποφασίζει η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή για κάθε Πρόγραμμα.

Οι χωρικές αρχές ή φορείς κατά την κατάρτιση των ΟΧΕ μπορούν να χρησιμοποιήσουν και υφιστάμενα στρατηγικά σχέδια, όπως τις στρατηγικές ΟΧΕ-BAA των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ) της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, οι οποίες επικαιροποιούνται για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, εφόσον το περιεχόμενό τους αξιολογηθεί θετικά από τις Διαχειριστικές Αρχές. Οι δαπάνες για την κατάρτιση και τον σχεδιασμό των χωρικών στρατηγικών δύναται να είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από τα αντίστοιχα Προγράμματα.

Η διαβούλευση που διενεργείται σε τοπικό επίπεδο, στο πλαίσιο της κατάρτισης των ΟΧΕ και των ΟΧΕΒΑΑ, υποστηρίζεται από μια συνεκτική ομάδα διοίκησης σε επίπεδο Περιφέρειας, η οποία διασφαλίζει την άρτια προετοιμασία των εν λόγω στρατηγικών και ενδυναμώνει την πεποίθηση της «ιδιοκτησίας» των στρατηγικών από τους δικαιούχους (ΟΤΑ). Η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος, με την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης και πόρους από την τεχνική βοήθεια, δύναται να παρέχει συστηματική και οριζόντια υποστήριξη στους Δήμους και τους Ενδιάμεσους Φορείς που έχουν την ευθύνη υλοποίησης των ΟΧΕ-BAA.

Οι στρατηγικές εγκρίνονται από τις αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές. Ειδικώς, οι στρατηγικές της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 που επικαιροποιούνται για την Προγραμματική Περίοδο 2021-

2027 εγκρίνονται το αργότερο δεκαοκτώ (18) μήνες μετά από την έγκριση των Περιφερειακών Προγραμμάτων.

Οι Διαχειριστικές Αρχές διασφαλίζουν, κατά την έγκριση των στρατηγικών, την ύπαρξη ειδικής ομάδας στις χωρικές αρχές για την παρακολούθηση της υλοποίησης των στρατηγικών. Οι ειδικές ομάδες υποστηρίζουν την έγκαιρη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την υλοποίηση μιας στρατηγικής και την επιτάχυνση της υλοποίησής της.

Αν στη χωρική στρατηγική δεν περιλαμβάνεται κατάλογος πράξεων που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν, οι χωρικές αρχές ή φορείς επιλέγουν τις πράξεις ή συμμετέχουν στην επιλογή τους. Αν μια χωρική αρχή ή φορέας εκτελεί καθήκοντα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Διαχειριστικής Αρχής, εκτός αν στα καθήκοντα περιλαμβάνεται μόνο η επιλογή των πράξεων, η αρχή αυτή ορίζεται από τη Διαχειριστική Αρχή ως Ενδιάμεσος Φορέας, σύμφωνα με το άρθρο 13.

Στο πλαίσιο του ΕΣ 5(i) όλα τα μέτρα θα πρέπει να συμβάλλουν στη διάθεση πόρων για τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ). Τα ολοκληρωμένα μέτρα μπορούν να βοηθήσουν τις πόλεις να επωφεληθούν από τις τοπικές οικονομίες κλίμακας μέσω παρεμβάσεων σε τις ευρύτερες λειτουργικές αστικές περιοχές και τις αγροτικές περιοχές κοντά στις πόλεις, αντιμετωπίζοντας παράλληλα τις αρνητικές επιπτώσεις από τη συγκέντρωση πιέσεων, όπως οι περιβαλλοντικές και οι κοινωνικές.

Το ΕΤΠΑ θα επικεντρωθεί ιδιαίτερα στον ΕΣ5(i) τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, όπου τουλάχιστον το 8% του ΕΤΠΑ που έχει κατανεμηθεί στη χώρα (εξαιρώντας τους πόρους για Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ και πόρους που έχουν μεταφερθεί είτε σε εργαλεία κεντρικής διαχείρισης, είτε στο Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης) πρέπει να διατεθεί σε ολοκληρωμένες στρατηγικές ανάπτυξης σε αστικές περιοχές.

Ολοκληρωμένες στρατηγικές δύναται να υλοποιηθούν, είτε στο πλαίσιο του ΣΠ.5 ή μέσω συνδυασμού των άλλων Στόχων Πολιτικής ΣΠ.1 έως και ΣΠ.4. Σε κάθε περίπτωση οι στρατηγικές προγραμματίζονται και υλοποιούνται μέσω των χωρικών εργαλείων.

Σύμφωνα με την Εγκύκλιο της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Δεκέμβριος 2022): «Κατευθύνσεις για την επιλογή και σχεδιασμό των στρατηγικών στο πλαίσιο των ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ», οι στρατηγικές θα πρέπει να διαμορφώνονται από τους αρμόδιους φορείς στο κατάλληλο χωρικό επίπεδο.

Με βάση τα διδάγματα από την προηγούμενη εφαρμογή των χωρικών στρατηγικών και εργαλείων συνιστάται οι αρμόδιες αρχές να δώσουν έμφαση στα παρακάτω σημεία:

- ◇ Θεματική ευελιξία: οι στρατηγικές πρέπει να σχεδιάζονται στη βάση του ορθού προσδιορισμού των τοπικών αναπτυξιακών αναγκών και της συμμετοχικής διαδικασίας (evidence based approach- participatory approach) στην ανάπτυξη της εταιρικής σχέσης και της ολοκληρωμένης προσέγγισης.
- ◇ Οι στρατηγικές να είναι προσανατολισμένες σε λιγότερες, αλλά συμπληρωματικές παρεμβάσεις (εστίαση σε Ειδικούς Στόχους και Πεδία Παρέμβασης όπως στην ανάπτυξη υποβαθμισμένων περιοχών, στην πράσινη και στην ψηφιακή μετάβαση).
- ◇ Διασφάλιση της συνεκτικότητας μεταξύ διαφορετικών στρατηγικών στα διαφορετικά επίπεδα, συμβατές με τα Περιφερειακά Χωροταξικά Σχέδια και με τις τομεακές πολιτικές και προτεραιότητες. Ειδικότερα για τις Στρατηγικές ΒΑΑ θα πρέπει να είναι απόλυτα συμβατές με τα ΣΒΑΚ ή να αποτελούν τμήμα αυτών.
- ◇ Η ολοκληρωμένη προσέγγιση προϋποθέτει ολοκληρωμένη οικονομική, κοινωνική, και περιβαλλοντική ανάπτυξη με την εμπλοκή όλων των εμπλεκόμενων εταίρων.

Σε όλα τα στάδια του σχεδιασμού, του προγραμματισμού και εφαρμογής των δράσεων, καθώς και της παρακολούθησης υλοποίησης των χωρικών στρατηγικών επιδιώκεται η δημιουργία εταιρικής σχέσης. Η

εταιρική σχέση θα περιλαμβάνει τη συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία όλων των τοπικών συντελεστών – τοπική αυτοδιοίκηση πρώτου και δεύτερου βαθμού, κεντρική διοίκηση, εκπρόσωποι των επιχειρήσεων και της κοινωνίας των πολιτών συμπεριλαμβανομένων των φορέων που ασχολούνται με θέματα αναπηρίας, κοινωνικών δικαιωμάτων και ένταξης.

Η ολοκληρωμένη προσέγγιση προσδιορίζει την αναμενόμενη μεταβολή η οποία απεικονίζεται με τη χρήση κατάλληλων δεικτών. Οι στρατηγικές αποτυπώνουν μία σαφή λογική παρέμβασης, με ισχυρό προσανατολισμό στα αποτελέσματα και την προβολή των θεματικών αποτελεσμάτων των ολοκληρωμένων χωρικών στρατηγικών. Στις στρατηγικές περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστον τα εξής:

- ◇ Σαφώς προσδιορισμένη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής,
- ◇ Ανάλυση των αναπτυξιακών αναγκών και των δυνατοτήτων της περιοχής, στην οποία περιλαμβάνονται κοινωνικό-οικονομικές και περιβαλλοντικές διασυνδέσεις/συσχετισμούς
- ◇ Περιγραφή της ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αντιμετώπιση των προσδιορισμένων αναπτυξιακών αναγκών και του αναπτυξιακού δυναμικού της περιοχής εφαρμογής στρατηγικής
- ◇ Περιγραφή της συμμετοχής των εταίρων στην κατάρτιση και στην εφαρμογή της στρατηγικής.
- ◇ Την συμβατότητα της στρατηγικής με τις Ευρωπαϊκές και Εθνικές Πολιτικές και στρατηγικές καθώς και τις προτεραιότητες του Προγράμματος Περιγραφή της συνάφειας με τον χωροταξικό σχεδιασμό ή άλλα ειδικά χωρικά σχέδια
- ◇ Ανάλυση των δράσεων και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων με τη χρήση δεικτών
- ◇ Για την επίτευξη των διαδικασιών ωρίμανσης των έργων, συστήνεται οι ολοκληρωμένες στρατηγικές να περιλαμβάνουν συγκεκριμένο κατάλογο των πράξεων που θα χρηματοδοτηθούν. Ο κατάλογος των πράξεων θα πρέπει να είναι σύμφωνος με την στρατηγική
- ◇ Σχέδιο δράσης με τις πράξεις και τις δράσεις που θα συγχρηματοδοτηθούν κατά προτεραιότητα από τους πόρους των ΠΕΠ με τους ενδεικτικούς προϋπολογισμούς και τα χρονοδιαγράμματα ωρίμανσης και υλοποίησης τους
- ◇ Συνολικό χρηματοδοτικό σχέδιο συμπεριλαμβανομένων άλλων πηγών
- ◇ Χρηματοδοτικό σχέδιο με τους πόρους του ΠΕΠ
- ◇ Σαφή περιγραφή του μοντέλου διακυβέρνησης σε τοπικό ή/και περιφερειακό επίπεδο
- ◇ Ορισμός των μελών της Ομάδας η οποία θα φέρει την ευθύνη για την παρακολούθηση, την ωρίμανση των πράξεων και την υλοποίηση των παρεμβάσεων

Επιπλέον για τις ΟΧΕ – ΒΑΑ, οι στρατηγικές θα πρέπει να περιλαμβάνουν:

- ◇ συνεκτική και τεκμηριωμένη SWOT ανάλυση της κάθε περιοχής παρέμβασης
- ◇ τεκμηρίωση της εναρμόνισής τους με τα ΣΒΑΚ με στόχο βιώσιμες, καθαρές μεταφορές ειδικότερα στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα

Συστήνεται, όπου είναι εφικτό, οι αρμόδιες αρχές να βασιστούν στις υπάρχουσες ολοκληρωμένες τοπικές και χωρικές στρατηγικές και στα μοντέλα διακυβέρνησής τους.

Οι υφιστάμενες στρατηγικές πρέπει να επικαιροποιηθούν (ως προς το περιεχόμενο ή / και τις περιοχές εφαρμογής), να συμπληρωθούν με πρόσθετη τεκμηρίωση και στοιχεία όπου απαιτείται και να υποβληθούν από τους χωρικούς φορείς στην ΕΥΔ προς έγκριση. Οι ΕΥΔ επαναξιολογούν τις υποβληθείσες στρατηγικές.

Η παρακολούθηση της εφαρμογής της Στρατηγικής χωρικής ανάπτυξης, καθώς και η παρακολούθηση των πράξεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο αυτής, διενεργείται σύμφωνα με τις σχετικές διαδικασίες

του ΣΔΕ 2021-2027 από τη ΔΑ ή τον ΕΦΔ, εφόσον του έχει ανατεθεί η διαχείριση του συνόλου της Στρατηγικής. Η παρακολούθηση του ΕΦΔ διενεργείται από τη ΔΑ του οικείου Προγράμματος, σύμφωνα με το εγχειρίδιο διαδικασιών και ελέγχου των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων του ΣΔΕ 2021-2027.

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΣΒΑΑ

2.1 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Η Πρόσκληση αφορά στην υποβολή επικαιροποιημένων προτάσεων Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) από τις Χωρικές Αρχές (οριζόμενες ως Αστικές Αρχές την περίοδο 2014-2020) υπεύθυνες για την υλοποίηση των τεσσάρων (4) ΟΧΕ-ΒΑΑ στην Αττική την περίοδο 2014-2020, για σαφώς ορισμένη Περιοχή Παρέμβασης (ΠΠ) εντός της Αστικής Περιοχής αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον «Οδηγό για τον σχεδιασμό και την υποβολή Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ)» που επισυνάπτεται στο Παράρτημα Ι της παρούσας Πρόσκλησης, κάνοντας χρήση του συνημμένου ειδικού «Έντυπου Υποβολής Πρότασης Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης» (Παράρτημα ΙΙ).

Η επικαιροποίηση αφορά, τόσο στην τροποποίηση της περιοχής παρέμβασης, όσο και στην προσθήκη νέων δράσεων / πράξεων, αλλά και νέων χωρικών εταίρων, λαμβάνοντας υπόψη:

- τις επίκαιρες αναπτυξιακές ανάγκες της περιοχής,
- την μέχρι τώρα αποτίμηση της υλοποίησης της Στρατηγικής την περίοδο 2014-2020,
- την ωριμότητα των διαδικασιών Διαβούλευσης,
- την ωριμότητα των προτεινόμενων δράσεων/πράξεων,
- τις χρηματοδοτικές ανάγκες σε συνδυασμό με την ωριμότητα και το βαθμό ενεργοποίησης μεταφερόμενα/phasing έργων στην περίοδο 2021-2027,
- την αναπροσαρμογή/ επέκταση της περιοχής δράσης αυτών,
- την ενδεχόμενη συμμετοχή νέων γειτονικών Δήμων και ανάλογη επικαιροποίηση/ εμπλουτισμό των Σχεδίων Δράσης στις ανανεωμένες Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης.

Οι Στρατηγικές ΒΑΑ πριν την υποβολή τους θα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο εκτεταμένης διαβούλευσης με τους τοπικούς ενδιαφερόμενους εταίρους της Περιοχής Παρέμβασης. Η διαβούλευση που διενεργείται σε τοπικό επίπεδο, στο πλαίσιο της κατάρτισης ΣΒΑΑ, υποστηρίζεται από μια συνεκτική Ομάδα Διοίκησης σε επίπεδο Περιφέρειας.

Για την υποστήριξη της διακυβέρνησης της Στρατηγικής για κάθε ΟΧΕ-ΒΑΑ, συγκροτείται μια Συνεκτική Ομάδα σε επίπεδο Χωρικών Αρχών, με στόχο:

- Τον συντονισμό του σχεδιασμού της Στρατηγικής και τη διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς και τοπική κοινωνία.
- Τη διαμόρφωση του σχεδίου δράσης για την ωρίμανση των έργων και υλοποίηση της Στρατηγικής.
- Την παρακολούθηση της πορείας ωρίμανσης και υλοποίησης των πράξεων της Στρατηγικής.
- Την επίλυση προβλημάτων στην πορεία υλοποίησης.

Οι Συνεκτικές Ομάδες σε επίπεδο Χωρικών Αρχών συντονίζονται με την συνεκτική Ομάδα Διοίκησης της Περιφέρειας και την ΕΥΔ.

Για την υποβολή της Στρατηγικής θα χρησιμοποιηθεί υποχρεωτικά και αποκλειστικά το «Έντυπο Υποβολής Πρότασης Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης», το οποίο είναι συνημμένο στην παρούσα Πρόσκληση (Παράρτημα Ι) και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της.

Η υποβολή του Φακέλου της πρότασης Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης θα γίνει αποκλειστικά μέσα από ειδική ψηφιακή πλατφόρμα, η οποία θα είναι διαθέσιμη προς υποβολή από τη Δευτέρα 26/06/2023. Πληροφορίες για την πρόσβαση και τη χρήση της πλατφόρμας θα αναρτηθούν πριν τη παραπάνω ημερομηνία στην ιστοσελίδα του Προγράμματος «Αττική» (<https://www.pepattikis.gr/>).

Παράλληλα, οι Χωρικές Αρχές υποβάλλουν συνημμένα στη ψηφιακή πλατφόρμα τα παρακάτω:

- Την Αίτηση υποβολής της Στρατηγικής (περιλαμβάνεται στον Οδηγό υποβολής, Παράρτημα Ι)
- Απόφαση του/των αρμόδιου/ων Δημοτικού/ών Συμβουλίου/ων των Χωρικών Αρχών που συμμετέχουν για την έγκριση και υποβολή της πρότασης Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης
- Απόφαση συγκρότησης της Συνεκτικής Ομάδας σε επίπεδο Χωρικών Αρχών
- Αναλυτικό υλικό τεκμηρίωσης για τις ενέργειες διαβούλευσης που έχουν λάβει χώρα για τη διαμόρφωση ισχυρής εταιρικής με τα αντίστοιχα συμπεράσματα, με εκκίνηση της επιλέξιμης χρονικής περιόδου διαβούλευσης την έγκριση του ΕΣΠΑ 2021-2027 της χώρας (Ιούλιος 2021)

Ο Φάκελος με την επικαιροποιημένη πρόταση ΣΒΑΑ υποβάλλεται υποχρεωτικά σε ηλεκτρονική μορφή, με καταληκτική ημερομηνία υποβολής την **31^η Ιουλίου 2023 και ώρα 15.00**.

Κατόπιν της υποβολής των επικαιροποιημένων προτάσεων ΣΒΑΑ θα ακολουθήσει η αξιολόγησή τους από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027.

Η αξιολόγηση των προτάσεων ΣΒΑΑ είναι άμεση και διενεργείται με βάση τα προβλεπόμενα στην Ενότητα 2.2.6 και τα αναλυτικά Κριτήρια που παρατίθενται στο Παράρτημα V. Η ΕΥΔ εκδίδει απόφαση έγκρισης της Στρατηγικής και καταχωρεί στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) τα βασικά στοιχεία της Στρατηγικής.

2.2 ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

2.2.1 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Οι κατευθύνσεις για τον σχεδιασμό των επικαιροποιημένων προτάσεων ΣΒΑΑ στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 λαμβάνουν υπόψη τα προβλεπόμενα:

- Στο ΕΣΠΑ 2021-2027
- Στο άρθρο 29 του ΚΚΔ 1060/2021
- Στο άρθρο 25 του Νόμου 4914/2022
- Στην Α.Π. 124143/ΕΥΣΣΑ /21-12-2022 Εγκύκλιο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για τις «Κατευθύνσεις για την επιλογή και σχεδιασμό των στρατηγικών στο πλαίσιο των ΟΧΕ -ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ».

Συνολικά, η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης θα πρέπει:

A. Να προσδιορίζει μια σαφώς οριοθετημένη Περιοχή Παρέμβασης (ΠΠ) - (με χαρτογραφική απεικόνιση)

Β. Να αναδεικνύει τις βασικές χωρικές, οικονομικές, κοινωνικές, δημογραφικές, περιβαλλοντικές προκλήσεις, τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής, τις προκλήσεις του δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος και κάθε τύπου υποδομών, όπως και τις προκλήσεις σε θέματα βιώσιμης αστικής κινητικότητας που αντιμετωπίζει η Περιοχή Παρέμβασης (ΠΠ), καταγράφοντας παράλληλα την υφιστάμενη κατάσταση, τα δυνατά σημεία, τις αδυναμίες και τις ευκαιρίες, σε σχέση με το ευρύτερο χωρικό/ μακροοικονομικό περιβάλλον και την μητροπολιτική δυναμική της Περιφέρειας Αττικής. Να περιλαμβάνει αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης και διατύπωση συμπερασμάτων (συνεκτική και τεκμηριωμένη SWOT ανάλυση για την ΠΠ).

Γ. Να περιλαμβάνει μια ολοκληρωμένη Στρατηγική προσέγγιση Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, που θα βασίζεται σε μακροπρόθεσμο όραμα για το μέλλον, με τεκμηρίωση για την αντιμετώπιση των σχετικών προκλήσεων και την αξιοποίηση του αναπτυξιακού δυναμικού της περιοχής. Η Στρατηγική θα εξασφαλίζει την ευθυγράμμιση της λογικής παρέμβασης και των στόχων που καθορίζονται στο Πρόγραμμα με εκείνους που καθορίζονται σε τοπικό επίπεδο. Για το λόγο αυτό, θα διαρθρώνεται σε Άξονες Στρατηγικής, σε Προτεραιότητες, σε Ειδικούς Στόχους σε σύνδεση με τα Πεδία Παρέμβασης, σε συμφωνία με το Πρόγραμμα.

Δ. Να καταρτίσει συνεκτικό Σχέδιο Δράσης, που θα βασίζεται σε σαφή λογική της παρέμβασης με ισχυρό προσανατολισμό στα αποτελέσματα. Επίσης, το Σχέδιο Δράσης θα περιλαμβάνει αναλυτικό κατάλογο δράσεων/έργων με αντίστοιχους Π/Υ και επίπεδα ωριμότητας, που θα αλληλοσυμπληρώνονται μεταξύ τους συνθέτοντας ένα συνεκτικό σύνολο, θα επιδιώκουν την αντιμετώπιση των προκλήσεων που έχουν καταγραφεί και θα υπηρετούν την επιτυχημένη εφαρμογή της ολοκληρωμένης Στρατηγικής προσέγγισης. Η χρηματοδότηση των δράσεων/έργων θα συνδέεται με την αρχιτεκτονική του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027. Το Σχέδιο Δράσης δύναται να περιλαμβάνει δράσεις/έργα με χρηματοδότηση από πόρους άλλων πηγών (Τομεακά προγράμματα ΕΣΠΑ, Ταμείο Ανάκαμψης, ιδιωτικοί πόροι, κλπ.), η αξιοποίηση των οποίων πηγών θα αναφέρεται διακριτά με την κατάλληλη τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα και την συμβολή στον ολοκληρωμένο χαρακτήρα της Στρατηγικής. Ο ανωτέρω κατάλογος δράσεων/έργων προς χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα δεν υποχρεούται να είναι εξαντλητικός και δύναται να επικαιροποιείται μετά την έγκριση της Στρατηγικής. Η χωρική αρχή δεν θα κληθεί να αξιολογήσει εκ νέου τις πράξεις/έργα του καταλόγου, μετά την έκδοση της σχετικής πρόσκλησης από την ΕΥΔ, απλουστεύοντας έτσι τις διαδικασίες αξιολόγησης και ένταξης των πράξεων στο Πρόγραμμα «Αττική» 2021-2027.

Ε. Να περιλαμβάνει συνολικό χρηματοδοτικό σχέδιο με αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα, παρουσιάζοντας διακριτά κατά προτεραιότητα τους αιτούμενους πόρους από το ΠΕΠ και συμπληρωματικά τους πόρους από άλλες πηγές.

Ζ. Να αποτυπώνει και να διασφαλίζει την συνάφεια και συμπληρωματικότητα με εθνικές, περιφερειακές, τοπικές πολιτικές και εθνικά και περιφερειακά θεσμικά πλαίσια ανά αναπτυξιακό τομέα. Σημειώνεται, ότι η Στρατηγική θα πρέπει να είναι απόλυτα εναρμονισμένη με τις προβλέψεις του ΣΒΑΚ της κάθε χωρικής αρχής που συμμετέχει, περιλαμβάνοντας σχετική τεκμηρίωση.

Η. Να περιγράφει ένα σαφές και λειτουργικό μοντέλο διακυβέρνησης δίνοντας έμφαση στην συνεργασία περιφερειακού και τοπικού επιπέδου, στη διασφάλιση όλων των εμπλεκόμενων εταίρων σε όλα τα στάδια του σχεδιασμού, εφαρμογής, καθώς και παρακολούθησης της Στρατηγικής (δημιουργία ισχυρής εταιρικής σχέσης). Θα πρέπει να αναφέρονται με σαφήνεια οι ενέργειες που έχουν αναληφθεί και προωθούνται για τη διαβούλευση και την επίτευξη της εταιρικής σχέσης. Επιλέξιμες θεωρούνται οι ενέργειες διαβούλευσης από την έγκριση του «Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027» της χώρας (Ιούλιος 2021).

Θ. Να συμβάλλει στην υλοποίηση της στόχευσης της Στρατηγικής του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027, όπως και στην επίτευξη των Θεματικών Συγκεντρώσεων, με ειδική μέριμνα για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων και της κλιματικής αλλαγής και την αύξηση της κοινωνικής,

οικονομικής και περιβαλλοντικής ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις Αρχές της Εδαφικής Ατζέντας 2030 και της Νέας Χάρτας της Λειψίας.

I. Να αναλύσει και να αποτυπώσει τυχόν παράγοντες δυσλειτουργίας, καθυστέρησης με τα αντίστοιχα διδάγματα κατά την υλοποίηση της ΟΧΕ-ΒΑΑ της περιόδου 2014-2020 και να ενσωματώσει προτάσεις βελτίωσης ως προς την εφαρμογή της ΣΒΑΑ την περίοδο 2021-2027.

Σε ευθυγράμμιση με τις απαιτήσεις του υποδείγματος στο Έντυπο Υποβολής Πρότασης Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (Παράρτημα Ι), η Στρατηγική ΒΑΑ που υποβάλλεται, ακολουθεί την παρακάτω βασική δομή Ενότητων:

- ▽ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
- ▽ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
- ▽ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
- ▽ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ – ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ
- ▽ ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
- ▽ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ – ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ
- ▽ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ – ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ
- ▽ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

2.2.2 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στο Περιφερειακό Πρόγραμμα «Αττική» 2021-2027, για τη χρηματοδότηση της υλοποίησης Στρατηγικών ΟΧΕ-ΒΑΑ προβλέπονται στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 5: 'Ενίσχυση της χωρικής οικονομικής, κοινωνικής, περιβαλλοντικής και πολιτιστικής ανάπτυξης και συνοχής στην Αττική' και στον Ειδικό Στόχο 5i, πόροι ύψους 249.746.442,00 € σε Δημόσια Δαπάνη (ΔΔ) από το ΕΤΠΑ.

Στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, από την ανωτέρω χρηματοδοτική κατανομή στον Ειδικό Στόχο 5i, οι διαθέσιμοι πόροι για την επικαιροποίηση των Στρατηγικών των τεσσάρων (4) συνεχιζόμενων ΟΧΕ-ΒΑΑ ανέρχονται σε **206.680.000,00 €** σε Δημόσια Δαπάνη (ΔΔ) από το ΕΤΠΑ.

Συμπληρωματικά, για τη χρηματοδότηση της υλοποίησης των τεσσάρων (4) συνεχιζόμενων Στρατηγικών ΟΧΕ-ΒΑΑ, στο Πρόγραμμα προβλέπονται επιπρόσθετοι πόροι από άλλες Προτεραιότητες, ως εξής:

- ο Στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 1: 'Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της περιφερειακής οικονομίας μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού και ψηφιακού μετασχηματισμού', πόροι ύψους **25.900.000,00 €** σε Δημόσια Δαπάνη (ΔΔ) από το ΕΤΠΑ.
- ο Στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 4B: 'Προώθηση της περιφερειακής κοινωνικής συνοχής μέσα από την ενίσχυση των μηχανισμών και υπηρεσιών για την στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού, της απασχόλησης, της εκπαίδευσης, της υγειονομικής περίθαλψης, της κοινωνικοοικονομικής ένταξης, της ισότητας των ευκαιριών και την αντιμετώπιση κινδύνων φτώχειας και αποκλεισμού', πόροι ύψους **50.420.000,00 €** σε Δημόσια Δαπάνη (ΔΔ) από το ΕΚΤ+.

Συνεπώς το σύνολο του διαθέσιμου Π/Υ για τις τέσσερις συνεχιζόμενες ΟΧΕ-ΒΑΑ ανέρχεται σε **283.000.000,00 €**.

Αναλυτική παρουσίαση της κατανομής των διαθέσιμων πόρων στο πλαίσιο της Πρόσκλησης σε επίπεδο Προτεραιοτήτων, Ειδικών Στόχων και Πεδίων Παρέμβασης του Προγράμματος, συνολικά και ανά Στρατηγική, αποτυπώνεται στους Πίνακες στο συνημμένο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας Πρόσκλησης.

Οι Χωρικές Αρχές υπεύθυνες για την υλοποίηση των τεσσάρων (4) ΟΧΕ-ΒΑΑ στην Αττική την περίοδο 2014-2020, δύνανται να υποβάλουν επικαιροποιημένες Στρατηγικές με βασική κατανομή πόρων ως ακολούθως:

- Αστική αρχή με επικεφαλής το Δήμο Αθηναίων: **100.000.000,00 €**
- Αστική αρχή με επικεφαλής το Δήμο Πειραιώς: **82.000.000,00 €**
- Αστική Αρχή του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ): **76.000.000,00 €**
- Αστική Αρχή του Συνδέσμου Δήμων Νότιας Αττικής, με επικεφαλής το Δήμο Καλλιθέας: **25.000.000,00 €**

Δεδομένου ότι ο προϋπολογισμός των συμβασιопоποιημένων Πράξεων κατά κανόνα είναι μικρότερος σε σχέση με τον προϋπολογισμό εντάξεων και προκειμένου να μη παρατηρηθεί καθυστέρηση στη πλήρη ενεργοποίηση του συνόλου των διαθέσιμων πόρων, οι Χωρικές αρχές δύνανται να αξιοποιήσουν την ευελιξία που παρέχει η δυνατότητα υπερδέσμευσης έως 30% ανά ΣΒΑΑ. Η δυνατότητα αυτή θα δίνεται ανά Προτεραιότητα και Ειδικό στόχο και η χρήση της θα δηλώνεται σε επίπεδο πρότασης διαμορφώνοντας ανάλογα και τον τελικό προτεινόμενο Προϋπολογισμό ανά Στρατηγική ΒΑΑ.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 25 του Ν. 4914/2022 “Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο...”, οι Στρατηγικές ΟΧΕ-ΒΑΑ μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τα Ταμεία ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+, Ταμείο Συνοχής, ΤΔΜ, καθώς και το ΕΤΘΑΥ, μέσω συνδυασμένων επενδύσεων, από περισσότερα του ενός Προγράμματα ή από περισσότερους του ενός τομείς προτεραιότητας του ίδιου Προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζονται η συνοχή και ο συντονισμός μεταξύ των σχετικών Ταμείων.

Για την υλοποίηση και παρακολούθηση των ΣΒΑΑ από τις Χωρικές Αρχές και τη λειτουργία της Συνεκτικής Ομάδας σε επίπεδο χωρικών αρχών, δύνανται να χρησιμοποιηθούν πόροι της Τεχνικής Βοήθειας του Προγράμματος μέχρι ποσού 1% της εγκεκριμένης συνολικής δημόσιας δαπάνης της κάθε ΣΒΑΑ.

2.2.3 ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

Το Σχέδιο Δράσης πρέπει να οργανώνει όλες τις ενδεχόμενες παρεμβάσεις της ΣΒΑΑ κατά τρόπον ώστε να παραχθούν τελικώς συγκεκριμένα αποτελέσματα. Κατ’ ελάχιστον, πρέπει να οργανώνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- Ειδικοί Στόχοι (συγκεκριμένοι, μετρήσιμοι, εφικτοί, ρεαλιστικοί και χρονικά οριοθετημένοι) και αναμενόμενα αποτελέσματα.
- Επιλογή κατάλληλων παρεμβάσεων / δράσεων ανά πεδίο παρέμβασης.
- Ανάλυση των πράξεων για την επίτευξη των στόχων και αποτελεσμάτων.
- Χρονοπρογραμματισμός.

Το Σχέδιο Δράσης πρέπει να τεκμηριώνει:

- Πώς οδηγούμαστε από τους στόχους στις παρεμβάσεις / δράσεις και τα έργα / πράξεις με μια σαφή λογική της παρέμβασης.
- Ποιες Παρεμβάσεις / Δράσεις και πράξεις / έργα επιλέγονται ανά πεδίο παρέμβασης.

Στην περίπτωση όπου η Χωρική Αρχή προτείνει συγκεκριμένο κατάλογο προς χρηματοδότηση πράξεων τότε για κάθε προτεινόμενη πράξη, πρέπει να παρέχονται τα παρακάτω στοιχεία:

- Δικαιούχος, Κύριος της πράξης και Φορέας λειτουργίας και συντήρησης.
- Συνοπτική περιγραφή φυσικού αντικείμενου της πράξης και παράθεση τυχόν υποέργων.
- Εκτιμώμενος Προϋπολογισμός πράξης, ανάλυση ανά υποέργο.

- Ωφελοούμενοι/ομάδες στόχοι.
- Σκοπιμότητα Συνέργεια με τη ΣΒΑΑ και λοιπές ειδικές στρατηγικές.
- Πεδίο Παρέμβασης του Προγράμματος «Αττική» που αφορά.
- Δείκτες εκρών και αποτελεσμάτων της πράξης.
- Συμπληρωματικότητα με άλλες πράξεις του Σχεδίου.
- Τρόπος ανάθεσης / εκτέλεσης των έργων.
- Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας της πράξης.
- Στοιχεία ωριμότητας της πράξης.
- Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

Στον Πίνακα του Παραρτήματος IV παρατίθενται οι ενδεικτικές δράσεις, τα Πεδία Παρέμβασης και οι δείκτες που υιοθετήθηκαν κατά την έγκριση του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 για την υλοποίηση Στρατηγικών ΟΧΕ-ΒΑΑ. Οι Χωρικές Αρχές καλούνται κατά την κατάρτιση της ΣΒΑΑ να επιλέξουν δράσεις, Πεδία Παρέμβασης και αντίστοιχους δείκτες από τον εν λόγω Πίνακα. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα των δράσεων θα αναλύονται με τη χρήση δεικτών. Οι παρεμβάσεις της ΣΒΑΑ, οι προϋπολογισμοί αυτών και οι τιμές επίτευξης των δεικτών που τους συνοδεύουν, θα οριστικοποιηθούν με την έγκριση της Στρατηγικής από την ΕΥΔ Προγράμματος.

Για την συμπερίληψη στην Στρατηγική δράσεων/έργων που δεν εντάσσονται στις ανωτέρω δράσεις και Πεδία Παρέμβασης θα πρέπει να προηγηθεί διαβούλευση και συνεργασία με την Ομάδα Διοίκησης των Στρατηγικών ΒΑΑ της Περιφέρειας και την ΕΥΔ.

Επιπλέον, σύμφωνα με το Πλαίσιο Διαχείρισης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων της Α.Π. 124143/ΕΥΣΣΑ /21-12-2022 Εγκύκλιο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για τις «Κατευθύνσεις για την επιλογή και σχεδιασμό των στρατηγικών στο πλαίσιο των ΟΧΕ -ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ», επισημαίνεται ότι τουλάχιστον το 30% των πόρων της ΣΒΑΑ (από τους διαθέσιμους πόρους του ΕΣ 5ι στο πλαίσιο της Πρόσκλησης) θα πρέπει να κατευθυνθεί σε δράσεις που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Στο Παράρτημα ΙΙΙ αποτυπώνονται τα επιλέξιμα Πεδία Παρέμβασης για ΣΒΑΑ σε σύνδεση με τον συντελεστή συμβολής τους στην κλιματική αλλαγή. Η δέσμευση αυτή θα παρακολουθείται ως προς την τήρησή της, στο σύνολο του Στόχου Πολιτικής 5, καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου από την ΕΥΔ Προγράμματος «ΑΤΤΙΚΗ», η οποία θα μπορεί να επιβάλει τις απαιτούμενες κάθε φορά επικαιροποιήσεις.

Τονίζεται ότι κατά την επικαιροποίηση της ΣΒΑΑ της περιόδου 2014-2020, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τυχόν τμηματοποιημένα έργα (έργα phasing) που θα χρηματοδοτηθούν από τις ΣΒΑΑ των δύο (2) προγραμματικών περιόδων, καθώς και έργα τα οποία θα μεταφερθούν στο σύνολό τους από το ΠΕΠ Αττικής 2014-2020 στη ΣΒΑΑ της περιόδου 2021-2027, τα οποία δε δύναται να ολοκληρωθούν μέχρι 31/12/2023. Για τα έργα phasing και τα μεταφερόμενα έργα, θα υπάρξει συνεννόηση με την ΕΥΔ του Προγράμματος «Αττική», ώστε να συμπεριληφθούν στη ΣΒΑΑ της αντίστοιχης χωρικής αρχής, καθώς και στον κατάλογο πράξεων προκειμένου να ολοκληρωθούν στο πλαίσιο της περιόδου 2021-2027. Επιπρόσθετα, τα τμηματοποιημένα έργα της ΣΒΑΑ δύνανται να εντάσσονται στο Πρόγραμμα «Αττική» 2021-2027 πριν την έγκριση των Στρατηγικών. Στις περιπτώσεις τμηματοποιημένων έργων δεν απαιτείται ο έλεγχος κριτηρίων ένταξης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο αρ. 73 παρ. 1 και 2 του ΚΚΔ. Για τα τμηματοποιημένα έργα ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 8 της με ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29-11-2022 (ΦΕΚ Β/6132) Υπουργικής Απόφασης «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027».

Για την επίσπευση των διαδικασιών ωρίμανσης των έργων, συστήνεται οι Στρατηγικές ΒΑΑ να περιλαμβάνουν κατάλογο των πράξεων που θα χρηματοδοτηθούν. Ο εν λόγω κατάλογος δεν

υποχρεούται να είναι εξαντλητικός και δύναται να επικαιροποιείται μετά την έγκριση της ΣΒΑΑ. Η Χωρική Αρχή δεν θα κληθεί να αξιολογήσει εκ νέου τα έργα του καταλόγου, μετά την έκδοση της σχετικής έγκρισης της Στρατηγικής από την ΕΥΔ, απλουστεύοντας έτσι τις διαδικασίες αξιολόγησης και ένταξης των πράξεων στο πρόγραμμα «Αττική» 2021-2027.

2.2.4 ΧΡΗΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ

Η επιλογή των Δεικτών των Στρατηγικών ΒΑΑ γίνεται στο πλαίσιο μιας διαμορφωμένης λογικής της παρέμβασης, με τρόπο ώστε η αναμενόμενη αλλαγή που αποτυπώνεται στο αποτέλεσμα να μπορεί να μετρηθεί με έναν ή περισσότερους δείκτες αποτελεσμάτων και οι δείκτες εκροών να αποτυπώνουν κατάλληλα τα όσα επιτυγχάνονται (αγαθά ή υπηρεσίες που άμεσα παράγονται) με τους πόρους που χορηγήθηκαν.

Για τη στοχοθέτηση των Δεικτών των Στρατηγικών εφαρμόζονται οι προβλέψεις που διέπουν το Σύστημα Δεικτών των παρεμβάσεων που συγχρηματοδοτούνται από τους πόρους των Ταμείων της ΕΕ την ΠΠ 2021-2027.

Στο άρθρο 2 του Καν. 1060/2021 δίνεται ο ορισμός του δείκτη εκροής και αποτελέσματος ως εξής:

- ο **Δείκτης εκροών** (output indicator): δείκτης που μετράει τα ειδικά παραδοτέα των παρεμβάσεων.

Οι δείκτες εκροών αποτιμούν το προϊόν που ευθέως παράγεται από μια πράξη και σχετίζεται άμεσα με τις δράσεις που χρηματοδοτούνται (π.χ. χλμ. οδικού δικτύου, επιχειρήσεις που ενισχύονται). Οι δείκτες εκροών συμπληρώνονται συνεχώς (βάσει της επίτευξης των πράξεων) από την αστική αρχή η οποία πρέπει να συλλέγει, ενημερώνει και τροφοδοτεί με στοιχεία το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης του Προγράμματος σύμφωνα με τα οριζόμενα από το Προγραμματικό Έγγραφο και τους Κανονισμούς.

- ο **Δείκτης αποτελεσμάτων** (result indicator): δείκτης που μετράει την επίδραση των υλοποιούμενων παρεμβάσεων, με ιδιαίτερη αναφορά στους άμεσους αποδέκτες, τον στοχευόμενο πληθυσμό ή τους χρήστες της υποδομής.

Η βασική διαφοροποίηση σε σχέση με την ΠΠ 2014-2020 στο πλαίσιο του **ΕΤΠΑ**, αποτελεί η αλλαγή στην έννοια του αποτελέσματος, το οποίο δεν αποτυπώνει πλέον την έμμεση ευρύτερη επίδραση από τις πολιτικές που εφαρμόζονται σε μία περιοχή ή έναν τομέα. Το αποτέλεσμα την ΠΠ 2021-2027 συνδέεται άμεσα με τις υλοποιούμενες παρεμβάσεις, η συλλογή των στοιχείων θα γίνεται πλέον από τις δράσεις και τα έργα που υλοποιούνται και η πηγή των δεδομένων για τους δείκτες αποτελεσμάτων είναι το σύστημα παρακολούθησης.

Επισημαίνεται ότι το Πρόγραμμα «Αττική» 2021-2027 και το σύνολο του ΕΣΠΑ 2021-2027 χρησιμοποιούν κοινούς δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων, που κατονομάζονται στους Κανονισμούς των επιμέρους Ταμείων της Πολιτικής Συνοχής, αλλά και ειδικούς δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων που υιοθετούν τα επιμέρους Προγράμματα.

Αναλυτικά, στον Πίνακα του Παραρτήματος IV παρατίθενται οι ενδεικτικές δράσεις, τα Πεδία Παρέμβασης και οι Δείκτες Εκροών και Αποτελέσματος (με τις αντίστοιχες τιμές στόχου) που υιοθετήθηκαν κατά την έγκριση του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 για την υλοποίηση Στρατηγικών ΒΑΑ. Στον παρακάτω Πίνακα αποτυπώνονται συνοπτικά οι Δείκτες Εκροών και Αποτελέσματος (ανά Ταμείο ΕΔΕΤ) σε σύνδεση με τα Πεδία Παρέμβασης που υιοθετούνται από το Πρόγραμμα για την υλοποίηση ΣΒΑΑ.

ΕΤΠΑ		
Δείκτες Εκροών	Μονάδα Μέτρησης	Πεδία Παρέμβασης

RCO75 - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	συνεισφορές σε στρατηγικές	026, 028, 013, 016, 021, 024, 025, 044, 045, 058, 067, 079, 086, 083, 124, 127, 165, 166, 168, 169
RCO74 - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη	Άτομα	044, 045, 058, 067, 079, 086, 083, 124, 127, 165, 166, 168, 169
RCO76 - Ολοκληρωμένα έργα χωρικής ανάπτυξης	έργα	044, 045, 058, 067, 079, 086, 083, 124, 127, 165, 166, 168, 169
RCO19 - Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	τετραγωνικά μέτρα	045
RCO114 - Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές	τετραγωνικά μέτρα	168
Δείκτες αποτελέσματος	Μονάδα Μέτρησης	Πεδία Παρέμβασης
PSR998 - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης	Συμμετέχοντες	026, 028, 013, 016, 021, 024, 025, 044, 045, 058, 067, 079, 086, 083, 124, 127, 165, 166, 168, 169
RCR29 - Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδύναμου CO ₂ /έτος	045
EKT+		
Δείκτες Εκροών	Μονάδα Μέτρησης	Πεδία Παρέμβασης
EEO002 - Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	Αριθμός ατόμων	134, 135, 137
PSO799 - Αριθμός υποστηριζόμενων υφισταμένων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας	Αριθμός επιχειρήσεων	138
PSO804 - Συμμετέχουσες γυναίκες	Αριθμός ατόμων (γυναικών)	142
EEO005 - Απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων	Αριθμός ατόμων	146
PSO793 - Αριθμός φορέων που υλοποιούν δράσεις ενεργής ένταξης ατόμων μειονεκτουσών ομάδων	Αριθμός φορέων/οντοτήτων	152
PSO054 - Συμμετέχοντες Αποφυλακισμένοι, Απεξαρτημένοι & Συμμετέχοντες με Αναπηρία	Αριθμός ατόμων	153
EEO015 - Μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)	Αριθμός ατόμων	154
Δείκτες αποτελέσματος	Μονάδα Μέτρησης	Πεδία Παρέμβασης
EEO005 - Συμμετέχοντες που εργάζονται, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, έξι μήνες μετά τη συμμετοχή τους	Αριθμός ατόμων	134, 135, 137, 153, 154
PSR799 - Αριθμός υποστηριζόμενων υφισταμένων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η	Αριθμός επιχειρήσεων	138

λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης		
PSR804 - Συμμετέχουσες γυναίκες που αυτοαπασχολούνται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης	Αριθμός ατόμων (γυναικών)	142
EECR03 - Συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη συμμετοχής τους	Αριθμός ατόμων	146
PSR793 - Αριθμός ωφελουμένων που λαμβάνουν υπηρεσίες ενεργής ένταξης	Αριθμός ατόμων	152

Βάσει αυτού του πλαισίου δεν είναι απλά σημαντικό, αλλά δεσμευτικό η Στρατηγική να συμβάλει στην επίτευξη των αποτελεσμάτων και των εκροών του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027, όπως αυτές ορίζονται σε επίπεδο Ειδικού Στόχου από τον οποίο αντλείται η χρηματοδότηση. Διευκρινίζεται ότι για την επιλογή Πεδίων Παρέμβασης χωρίς δεικτοποίηση στο Πρόγραμμα, θα υπάρξει συνεργασία με την ΕΥΔ για την αξιοποίηση κατάλληλων δεικτών κατά την υλοποίηση της Στρατηγικής.

Η ορθότητα της επιλογής των δεικτών για κάθε παρέμβαση αποτελεί στοιχείο αξιολόγησης στην Ομάδα Κριτηρίων Δ (Παράρτημα V).

Ειδικότερα:

- (α) για τύπους παρεμβάσεων των Στρατηγικών που αντιστοιχούν άμεσα σε ενδεικτικές κατηγορίες δράσης που κατονομάζονται στο Πρόγραμμα είναι υποχρεωτική η χρήση των κοινών και ειδικών δεικτών που έχει υιοθετήσει το Πρόγραμμα (προγραμματικοί δείκτες),
- (β) στην περίπτωση επιλογής τύπων παρεμβάσεων που δεν αντιστοιχούν άμεσα με ενδεικτικές δράσεις κατονομαζόμενες στο Πρόγραμμα εξαντλούνται όλες οι δυνατότητες χρήσης των κοινών δεικτών που προτείνονται από τους Κανονισμούς των Ταμείων ΕΤΠΑ και ΕΚΤ+,
- (γ) για όλους του παραπάνω δείκτες απαιτείται να αποτυπωθεί η σχετική στοχοθεσία (τιμές επίτευξης – στόχος 2029)
- (δ) σε κάθε περίπτωση για την επιλογή κατάλληλων δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων των ως άνω παρεμβάσεων, καθώς και για τον υπολογισμό των τιμών στόχου αυτών, θα απαιτηθεί η συνεργασία των ομάδων σχεδιασμού της ΣΒΑΑ των Χωρικών Αρχών με την ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027.

2.2.5 ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Οι Χωρικοί Φορείς των τεσσάρων (4) συνεχιζόμενων ΟΧΕ-ΒΑΑ στους οποίους έχει ήδη αποδοθεί ο ρόλος του Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) την περίοδο 2014-2020, κατόπιν επικαιροποίησης, υποβολής και έγκρισης των ΣΒΑΑ, συνεχίζουν με τις ίδιες αρμοδιότητες να ασκούν καθήκοντα ΕΦΔ και στην περίοδο 2021-2027, χωρίς να απαιτείται επαναξιολόγηση τους.

Αν στην υποβληθείσα χωρική Στρατηγική δεν περιλαμβάνεται κατάλογος πράξεων που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν, οι Χωρικές Αρχές/Φορείς συμμετέχουν, μετά την έγκριση της Στρατηγικής, στη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων. Επισημαίνεται ότι η ευθύνη για τη συμμόρφωση της διαδικασίας επιλογής πράξεων στις απαιτήσεις του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων και του ΣΔΕ, παραμένει στην ΕΥΔ, ανεξάρτητα από την εμπλοκή των Χωρικών Αρχών στη διαδικασία επιλογής.

Σημείωση: Οι ορισθέντες Ενδιάμεσοι Φορείς κρατικών ενισχύσεων του ν. 4314/2014 εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους για τα έργα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020 που μεταφέρονται σε Προγράμματα της περιόδου 2021-2027.

Για την υποστήριξη της διακυβέρνησης της Στρατηγικής για κάθε ΟΧΕ-ΒΑΑ, συγκροτείται μια Συνεκτική Ομάδα σε επίπεδο Χωρικών Αρχών (οριζόμενων ως Αστικών Αρχών την περίοδο 2014-2020), με στόχο:

- Τον συντονισμό του σχεδιασμού της Στρατηγικής και τη διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς και τοπική κοινωνία.
- Τη διαμόρφωση του σχεδίου δράσης για την ωρίμανση των έργων και υλοποίηση της Στρατηγικής.
- Την παρακολούθηση της πορείας ωρίμανσης και υλοποίησης των πράξεων της Στρατηγικής.
- Την επίλυση προβλημάτων στην πορεία υλοποίησης.

Οι Συνεκτικές Ομάδες σε επίπεδο Χωρικών Αρχών συντονίζονται με την συνεκτική Ομάδα Διοίκησης της Περιφέρειας και την ΕΥΔ.

Η εν λόγω Ομάδα δύναται να αποτελείται από:

- Στελέχη των αρμόδιων Χωρικών Αρχών που αποδεδειγμένα διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και τεχνογνωσία στο σχεδιασμό και υλοποίηση των χωρικών στρατηγικών και πράξεων.
- Εκπροσώπους φορέων που μετέχουν στο σχήμα υποβολής του φορέα και που αποδεδειγμένα διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και τεχνογνωσία στο σχεδιασμό και υλοποίηση των χωρικών στρατηγικών και πράξεων.
- Εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

Η Συνεκτική Ομάδα σε επίπεδο Χωρικών Αρχών ανά ΣΒΑΑ, θα πρέπει να έχει συγκροτηθεί από τις αρμόδιες Χωρικές Αρχές πριν την έγκριση της Στρατηγικής και θα αποτελεί τμήμα της Απόφασης Έγκρισης της Στρατηγικής από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027.

Σημειώνεται εκ νέου, ότι για ενέργειες διαβούλευσης και διαμόρφωσης της εταιρικής σχέσης, θεωρείται επιλέξιμη η περίοδος από την έγκριση του ΕΣΠΑ 2021-2027 της χώρας και έπειτα.

Οι επικαιροποιημένες προτάσεις ΣΒΑΑ που υποβάλλονται στην ΕΥΔ, πρέπει να έχουν εγκριθεί από τα αρμόδια σε χωρικό επίπεδο συλλογικά όργανα των χωρικών αρχών που συμμετέχουν (Δημοτικά συμβούλια).

2.2.6 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σύμφωνα με την Πρόσκληση, κατόπιν της υποβολής των επικαιροποιημένων προτάσεων ΣΒΑΑ θα ακολουθήσει η αξιολόγησή τους από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027.

Η αξιολόγηση των προτάσεων ΣΒΑΑ είναι **ΑΜΕΣΗ** και διενεργείται με βάση τις παρακάτω βασικές Ομάδες Κριτηρίων:

Α. Συμφωνία – Πληρότητα ως προς τους όρους και τις προϋποθέσεις της Πρόσκλησης

Β. Καταλληλότητα – επαρκής τεκμηρίωση της επιλογής της Περιοχής Παρέμβασης (ΠΠ) και της προτεινόμενης Στρατηγικής ΒΑΑ

Γ. Επάρκεια ως προς την συνεκτικότητα και τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα της Στρατηγικής ΒΑΑ

Δ. Συμβατότητα με το Πρόγραμμα «Αττική» 2021-2027 και άλλα προγραμματικά/αναπτυξιακά/θεσμικά κείμενα αναφοράς

Ε. Επάρκεια του μοντέλου διακυβέρνησης και των ενεργειών διαμόρφωσης εταιρικής σχέσης κατά την κατάρτιση και υλοποίηση της Στρατηγικής

ΣΤ. Επαρκής τεκμηρίωση επικοινωνιακού σχεδίου

Σημειώνεται ότι η αξιολόγηση κάθε ενός από τα κριτήρια που ακολουθούν υπόκειται στον έλεγχο της εγκυρότητας των δεδομένων που παρέχονται από τη Χωρική Αρχή για την αξιολόγηση.

Αναλυτικά οι Ομάδες Κριτηρίων αξιολόγησης των προτάσεων ΣΒΑΑ παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα, όπως και στο Παράρτημα V.

ΟΜΑΔΕΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
A. Συμφωνία – Πληρότητα ως προς τους όρους και τις προϋποθέσεις της Πρόσκλησης	
<ul style="list-style-type: none"> Ορθότητα συμπλήρωσης του τυποποιημένου Έντυπου για την υποβολή της Στρατηγικής Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων αποφάσεων και συνοδευτικών εγγράφων σύμφωνα με την Πρόσκληση Εμπρόθεσμη κατάσταση 	
B. Καταλληλότητα – επαρκής τεκμηρίωση της επιλογής της Περιοχής Παρέμβασης (ΠΠ) και της προτεινόμενης Στρατηγικής ΒΑΑ	
<ul style="list-style-type: none"> Σαφήνεια ως προς τη χωροθέτηση και οριοθέτηση της ΠΠ Τεκμηρίωση επιλογής της ΠΠ ως προς τις κατευθύνσεις του χωρικού, ρυθμιστικού και περιφερειακού σχεδιασμού Επάρκεια ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης και τεκμηρίωσης των προκλήσεων ως προς την ΠΠ Επάρκεια ανάλυσης SWOT και συμπερασμάτων 	
Γ. Επάρκεια ως προς την συνεκτικότητα και τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα της Στρατηγικής ΒΑΑ	
<ul style="list-style-type: none"> Σαφήνεια οράματος, αξόνων και στόχων της Στρατηγικής ΒΑΑ Συνάφεια δομής της Στρατηγικής με SWOT ανάλυση Σαφήνεια και συνεκτικότητα προτεινόμενου Σχεδίου Δράσης - Σαφής λογική της παρέμβασης (επαρκής τεκμηρίωση διασύνδεσης αναγκών – προκλήσεων – στόχων – δράσεων/πράξεων – αποτελεσμάτων) Σαφήνεια του περιεχομένου των δράσεων / πράξεων Επαρκές επίπεδο ωριμότητας των προτεινόμενων δράσεων / πράξεων Ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού των προτεινόμενων δράσεων / πράξεων Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης και των προτεινόμενων δράσεων/ πράξεων Επαρκής τεκμηρίωση και συμβολή στον ολοκληρωμένο χαρακτήρα της Στρατηγικής η συμπερίληψη δράσεων και πράξεων με χρηματοδοτικές πηγές εκτός ΠΕΠ (εφόσον υπάρχουν) Καταγραφή και αξιοποίηση των διδαγμάτων από την πορεία υλοποίησης της ΟΧΕ-ΒΑΑ της ΠΠ 2014-2020 και ενσωμάτωση προτάσεων βελτίωσης για την υλοποίηση της ΣΒΑΑ την ΠΠ 2021-2027 Προτάσεις και αλλαγές σε σχέση με την αρχική Στρατηγική Διασφάλιση συνολικά της συνεκτικότητας και ολοκληρωμένου χαρακτήρα της Στρατηγικής 	
Δ. Συμβατότητα με το Πρόγραμμα «Αττική» 2021-2027 και άλλα προγραμματικά/αναπτυξιακά/θεσμικά κείμενα αναφοράς	
<ul style="list-style-type: none"> Συμβατότητα των στόχων της Στρατηγικής με τους στόχους του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 Συμβολή των πόρων και της στοχοθεσίας των δεικτών της Στρατηγικής στην επίτευξη των δεικτών του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 	

<ul style="list-style-type: none"> • Συμβολή των πόρων που προτείνονται ανά Πεδίο Παρέμβασης στην Στρατηγική για την ικανοποίηση των Ειδικών στόχων του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 • Συμβατότητα με ΣΒΑΚ των Δήμων που συμμετέχουν στην Στρατηγική για την περιοχή παρέμβασης • Ευθυγράμμιση με τις θεματικές συγκεντρώσεις του Προγράμματος - 30% των πόρων της ΣΒΑΑ που παρέχονται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 5i, κατευθύνεται σε δράσεις που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής • Συνάφεια με προγραμματικά/αναπτυξιακά/θεσμικά κείμενα αναφοράς σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο
Ε. Επάρκεια του μοντέλου διακυβέρνησης και των ενεργειών διαμόρφωσης εταιρικής σχέσης κατά την κατάρτιση και υλοποίηση της Στρατηγικής
<ul style="list-style-type: none"> • Σαφήνεια και επάρκεια του μοντέλου διακυβέρνησης της ΣΒΑΑ • Συγκρότηση λειτουργικής συνεκτικής Ομάδας Διοίκησης της ΣΒΑΑ • Επαρκής βαθμός ενημέρωσης και ενεργοποίησης των κοινωνικών και οικονομικών εταίρων της ΠΠ • Επαρκής βαθμός ενημέρωσης και ενεργοποίησης δυνητικών δικαιούχων που δραστηριοποιούνται στην ΠΠ • Ενέργειες για την συμμετοχή των εταίρων στη διαβούλευση σε όλα τα στάδια σχεδιασμού, εφαρμογής, καθώς και παρακολούθησης της Στρατηγικής • Διασφάλιση συμμετοχικής διαβούλευσης και συνεργασίας με όλους τους τοπικούς συντελεστές, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, κεντρική διοίκηση, εκπροσώπους επιχειρήσεων και της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των φορέων που ασχολούνται με θέματα αναπηρίας, κοινωνικών δικαιωμάτων και ένταξης • Χρήση στοχευμένων εργαλείων διαβούλευσης (ημερίδες, θεματικές ομάδες, έρευνες πεδίου, ψηφιακά εργαλεία και μέσα κτλ.)
ΣΤ. Επαρκής τεκμηρίωση επικοινωνιακού σχεδίου
<ul style="list-style-type: none"> • Στοχευμένη επικοινωνία και πληροφόρηση του συνόλου των Ομάδων Στόχου και δικαιούχων της Στρατηγικής • Αξιοποίηση έντυπων και ψηφιακών εργαλείων ενημέρωσης και επικοινωνίας • Ενέργειες που δίνουν έμφαση στη διάδραση με το κοινό των Ομάδων Στόχου και τους δικαιούχους • Ένταξη της διάστασης της αναπηρίας και προσβασιμότητας των ΑμεΑ στο επικοινωνιακό σχέδιο • Πληρότητα και σαφήνεια του προτεινόμενου επικοινωνιακού σχεδίου

Όλα τα επιμέρους κριτήρια των βασικών Ομάδων αξιολογούνται με ΝΑΙ/ΟΧΙ και έχουν υποχρεωτική εφαρμογή. **Η θετική αξιολόγηση (ΝΑΙ) ΟΛΩΝ των κριτηρίων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την έγκριση της επικαιροποιημένης πρότασης ΣΒΑΑ.**

Με την αξιολόγηση των προτάσεων ΣΒΑΑ, η ΕΥΔ εισηγείται στον Περιφερειάρχη Αττικής την έγκριση των θετικά αξιολογημένων Στρατηγικών. Η ΕΥΔ εκδίδει απόφαση έγκρισης της Στρατηγικής και καταχωρεί στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) τα βασικά στοιχεία της Στρατηγικής.

Η ΕΥΔ ενημερώνει εγγράφως τις αρμόδιες Χωρικές Αρχές για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης των Στρατηγικών. Στην επιστολή ενημέρωσης περιλαμβάνονται και τυχόν απαραίτητες οδηγίες/παρτηρήσεις προς τις Χωρικές Αρχές για την προσαρμογή των υποβληθέντων Στρατηγικών.